

NACRT

Na osnovu člana 24. stav (1) tačka c) Ustava Tuzlanskog kantona ("Službene novine Tuzlansko - podrinjskog kantona", br.7/97 i 3/99 i „Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 13/99, 10/00, 14/02, 6/04 i 10/04), na prijedlog Vlade Tuzlanskog kantona, Skupština Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj ____2024. godine, donosi

ZAKON O POZORIŠNOJ DJELATNOSTI

POGLAVLJE I – OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

(Predmet zakona)

Ovim zakonom se uređuje pozorišna djelatnost kao dio kulturnih i umjetničkih vrijednosti na području Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Kanton), a naročito nosioci pozorišne djelatnosti, osnivanje i rad pozorišta, organizacija pozorišta, opći akti pozorišta, status pozorišnih umjetnika i drugih djelatnika zaposlenih u pozorištu, nadzor nad radom pozorišta i drugih pravnih lica koja se bave pozorišnom djelatnošću te druga pitanja od značaja za pozorišnu djelatnost.

Član 2.

(Gramatička terminologija)

Izrazi koji se koriste u ovome zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski spol.

Član 3.

(Definisanje pojmova)

1. Pozorišnom djelatnošću, u smislu ovog zakona, podrazumijeva se pretprodukcija, produkcija i postprodukcija pozorišnih, dramskih, scenskih, dramsko – pedagoških, operskih, baletskih, plesnih, muzičko – scenskih, muzičkih, lutkarskih, izvedbenih, animatorskih i drugih sintetskih oblika scensko – umjetničkih djela.

2.Pozorište je ustanova ili udruženje građana koja se bavi pozorišnom djelatnošću i predstavlja zajednički naziv za sve vrste scenskih djela koja uključuju glumce/izvođače, scenski prostor, pozorišni sadržaj i prisustvo publike te je potpuno slobodno u svom stvaralačkom djelovanju i samostalno u sastavljanju i stvaranju programa i repertoara kojim se afirmišu kulturne, umjetničke, društvene, odgojne, obrazovne, informativne, opće ljudske i univerzalne civilizacijske vrijednosti i promoviše kulturno naslijeđe Kantona i Bosne i Hercegovine.

3.Proces pretprodukcije podrazumijeva sve aktivnosti predpripreme scenskog djela (izbor i/ili pisanje dramskog teksta, izbor reditelja, saradnika na organizaciji i produkciji, inspicijenta, glumaca/izvođača, lektora, suflera, scenografa, kostimografa, koreografa, korepetitora, tehničara i drugih saradnika, te osiguravanje neophodnih prostornih, tehničkih, administrativnih, ljudskih i finansijskih resursa za produkciju scenskog djela i sl).

4.Produkcija podrazumijeva aktivnosti proizvodnje scenskog djela (realizaciju čitaćih, mizanscen, tehničkih i generalnih proba, osmišljavanje skica i izradu kostima i scenografije, dizajn i postavku tona i zvuka, komponovanje/obradu muzike, postavku plesnih koreografija i scenskog pokreta, dizajniranje i izrada promotivnih materijala, realizaciju medijske kampanje, organizaciju publike, izvedbu premijernog i prvog repriznog izvođenja scenskog djela i sl).

5.Postprodukciju čine sve aktivnosti koje se odnose na izvedbu i život scenskog djela (reprizna izvođenja, gostovanja, učešće na festivalima, snimanje, arhiviranje, tv emitovanje scenskog djela, izložbe fotografija, kostima, rekvizite i pozorišnih plakata, drugi oblici audiovizuelne umjetnosti i sl.)

6.Pozorišni umjetnik, u smislu ovog zakona, je fizičko lice koje kao autor originalnih scenskih djela osmišljava, kreira, producira i ista interpretira javnosti.

7.Ustanovu obrazovanja u oblasti pozorišne djelatnosti čini visokoškolska ustanova i ustanova srednjeg obrazovanja koje u okviru registrovane djelatnosti obavljaju i pozorišnu djelatnost.

8.Udruženje građana u području pozorišne djelatnosti je udruženje koje u opisu svog djelovanja ima razvoj pozorišne djelatnosti, promociju kulturno-umjetničkih projekata, profesionalizaciju pozorišne umjetnosti, realizaciju profesionalnih i amaterskih scenskih djela i afirmaciju pozorišne, filmske, multimedijalne i audiovizuelne umjetnosti koreodrama, folklorna predstava, forum teatar, teatar u obrazovanju (TIE), teatar u zajednici, edukativni teatar, muzejski teatar, nevidljivi teatar, inkluzivni teatar, teatar za bebe, teatar reminiscencije, legislativni teatar i drugi oblici javno izvedenih umjetničkih djela.

9.Scensko djelo obuhvata umjetničko djelo nastalo u formi klasičnog, ambijentalnog ili primijenjenog pozorišta i drame namijenjeno za sve uzraste publike.

10.Programska orijentacija obuhvata mjere i aktivnosti stvaralačkog djelovanja pozorišta.

11. **Repertoar** podrazumijeva plan prikazivanja scenskih djela koja se u pozorištu prikazuju u određenom vremenskom periodu s istaknutim nazivom scenskog djela, žanrom, autorima, izvođačima, dužini trajanja izvedbe i naznakom preporučenog uzrasta publike.

12. **Pozorišna sezona** je vremenski period u okviru kojeg se realizuju repertoarska izvođenja i program rada pozorišta.

Član 4.

(Subjekti za obavljanje pozorišne djelatnosti)

Subjekti koji mogu obavljati pozorišnu djelatnost su:

- a) pozorište kao ustanova,
- b) udruženje građana koje u opisu svog djelovanja ima obavljanje pozorišne djelatnosti,
- c) ustanova obrazovanja u području pozorišne djelatnosti,
- d) ustanova kulture koja unutar zasebne organizacione jedinice obavlja pozorišnu djelatnost i
- e) samostalni umjetnik.

POGLAVLJE II – OSNIVANJE I RAD POZORIŠTA

Član 5.

(Osnivanje pozorišta)

- (1) Pozorište se osniva donošenjem akta o osnivanju u skladu sa posebnim propisom kojim se uređuje rad ustanova.
- (2) Osnivači pozorišta mogu biti domaća i strana pravna i fizička lica u svim oblicima svojine.
- (3) Pozorište kao javnu ustanovu mogu osnovati Skupština kantona ili gradsko/općinsko vijeće.
- (4) Pozorište se, pored upisa u sudski registar, dužno upisati i u Registar pravnih lica u oblasti kulture (u daljem tekstu: Registar) koji vodi Ministarstvo za kulturu, sport i mlade Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo).
- (5) Pozorište iz stava (4) ovog člana ne može početi sa obavljanjem pozorišne djelatnosti prije upisa u Registar.
- (6) U Registar iz stava (4) ovog člana dužne su se upisati ustanove iz člana 4. tačke a) i d) ovog zakona.

Član 6.

(Suosnivači pozorišta)

- (1) Više osnivača može zajednički osnovati pozorište kao ustanovu, a međusobna prava i obveze u pogledu osiguranja sredstava i svih ostalih pitanja vezanih uz rad pozorišta uređuju se aktom o osnivanju, pravilima ili međusobnim ugovorom.

(2) Pozorište kao javnu ustanovu mogu zajednički osnovati Kanton, gradsko/općinsko vijeće, a međusobna prava i obveze osnivača uređuju se ugovorom o osnivanju.

Član 7.

(Uslovi za obavljanje pozorišne djelatnosti)

(1) Pozorište se može osnovati ukoliko su obezbijeđeni sljedeći uslovi:

- a) odgovarajući vlastiti ili iznajmljeni prostor, tehniku i opremu;
- b) neophodna finansijska sredstva potrebna za osnivanje i rad pozorišta;
- c) odgovarajući broj pozorišnih umjetnika.

(2) Ispunjenost uslova za obavljanje pozorišne djelatnosti utvrđuje Ministarstvo rješenjem, na osnovu podnesenog pismenog zahtjeva pozorišta, u skladu sa propisom iz stava (5) ovog člana.

(3) Rješenje iz stava (2) ovog člana je konačan upravni akt.

(4) Pozorište ne može početi sa obavljanjem pozorišne djelatnosti ni upisati se u Registar prije pribavljanja rješenja iz stava (2) ovog člana.

(5) Bliži propis o uslovima za osnivanje i rad pozorišta i obavljanje pozorišne djelatnosti donosi ministar.

Član 8.

(Sredstva za rad pozorišta)

(1) Osiguravanje sredstava za osnivanje i rad pozorišta obezbeđuje osnivač.

(2) Osnivač je dužan osigurati sredstva za plaće i druga materijalna prava pozorišnih umjetnika i pozorišnih djelatnika.

(3) Sredstva za rad pozorišta osiguravaju se i iz prihoda ostvarenih djelatnošću pozorišta, od sredstava javnih poziva i konkursa, realizacije vlastitih i koprodukcijских projekata, donacija, poklona, sponzorskih priloga, zavještanja, naknada za obavljanje intelektualnih i drugih usluga te drugih izvora pod uslovima utvrđenih zakonom, aktom o osnivanju i pravilima pozorišta.

(4) Sredstva za rad pozorišta mogu se obezbijediti i iz budžeta Kantona, odnosno druge općine ako je program ili dio programa od javnog interesa za Kanton odnosno drugu općinu.

(5) Da je program ili dio programa pozorišta od javnog interesa za Kanton, odnosno drugu općinu utvrđuje se na osnovu odluke koju donosi Vlada Kantona na prijedlog Ministarstva, odnosno općinsko vijeće na prijedlog nadležne općinske službe.

Član 9.

(Obavljanje pozorišne djelatnosti)

(1) Pozorišna djelatnost se može obavljati profesionalno i amaterski.

(2) Pozorišta obavljaju profesionalnu djelatnost.

(3) Pozorišnu djelatnost mogu obavljati i druga pravna i fizička lica, pod uslovima i na način utvrđen ovim zakonom.

(4) Obavljanje pozorišne djelatnosti mogu obavljati ustanove obrazovanja ukoliko u okviru svoje registrovane djelatnosti pripremaju i javno izvode scenske projekte ili obavljaju usluge iz oblasti pozorišne i muzičko-scenske umjetnosti.

(5) Pozorište uz temeljnu djelatnost može obavljati i druge djelatnosti u skladu sa posebnim propisima iz područja kulture i umjetnosti.

Član 10.

(Evidencija tekućeg rada pozorišta)

- (1) Pozorište je obavezno voditi evidenciju tekućeg rada.
- (2) Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije iz stava (1) ovog člana donosi Ministar.
- (3) Pozorište obavezno čuva dokumentaciju, registraturnu i arhivsku građu u skladu sa propisima o zaštiti arhivske građe i arhivima.

Član 11.

(Javnost rada pozorišta)

- (1) Pozorište je dužno poštovati javnost rada i javno objaviti:
 - umjetničku koncepciju pozorišta;
 - godišnji repertoarski plan;
 - gostovanje umjetnika iz zemlje i inostranstva te
 - opće smjernice repertoarske politike.
- (2) Pozorište je dužno najmanje jedanput godišnje dostaviti osnivaču godišnji program rada, repertoar i izvještaj o radu.
- (3) Pozorište je dužno imati zvaničnu internetsku stranicu na kojoj će biti dostupni svi propisi o pozorišnoj djelatnosti kao i svi ostali akti koji se odnose na rad i poslovanje pozorišta.
- (4) Bliže odredbe o javnosti rada pozorišta utvrđuju se opštim aktima pozorišta.

Član 12.

(Prestanak rada pozorišta)

Pozorište prestaje sa radom ako ne ispunjava uslove za obavljanje pozorišne djelatnosti iz ovog Zakona, odlukom osnivača i u drugim slučajevima utvrđenim zakonom i aktom o osnivanju.

POGLAVLJE III – ORGANIZACIJA POZORIŠTA

Član 13.

(Organi pozorišta)

- (1) Pozorište kao ustanova obavezno ima:

- a) upravni odbor kao organ upravljanja,
- b) direktora kao organ rukovođenja,
- c) umjetnički rukovodilac kao organ umjetničkog rukovođenja i
- d) umjetnički savjet kao savjetodavno tijelo.

Član 14. **(Organ upravljanja)**

(1) Organ upravljanja u pozorištu je upravni odbor.

(2) Upravni odbor pozorišta ima predsjednika i dva člana. Dva člana upravnog odbora se imenuju kao predstavnici osnivača iz reda uglednih umjetnika i priznatih radnika u kulturi koji nisu zaposleni u tom pozorištu, a jedan član iz reda zaposlenih pozorišnih umjetnika i djelatnika u tom pozorištu.

(3) Predsjednika i članove upravnog odbora imenuje i razrješava osnivač odnosno suosnivači na mandat koji traje četiri godine, nakon čega mogu biti ponovo imenovani još jedan mandat.

(4) Predsjednika i članove upravnog odbora pozorišta čiji je osnivač Skupština Kantona imenuje Vlada Kantona na osnovu javnog konkursa.

(5) Predsjednika i članove upravnog odbora pozorišta čiji je osnivač Skupština Kantona razrješava Vlada Kantona na prijedlog Ministarstva.

(6) Članovi upravnog odbora mogu biti razriješeni dužnosti i prije isteka mandata, ukoliko se utvrdi njihova odgovornost za neuspješan ili nezakonit rad pozorišta, na njegov lični zahtjev i u drugim slučajevima utvrđenim zakonom i pravilima pozorišta.

(7) Privremeni upravni odbor imenuje se u slučaju kada se upravni odbor ne može konstituisati u skladu sa zakonom i u slučaju da dođe do razrješenja upravnog odbora iz razloga navedenih u stavu (6) ovog člana.

(8) Imenovanje privremenog upravnog odbora vrši se na period do tri mjeseca.

(9) Privremeno imenovani upravni odbor ima sva prava i dužnosti kao i upravni odbor imenovan u skladu sa stavom (3) ovog člana.

Član 15. **(Prava i ograničenja organa upravljanja)**

(1) Članovi upravnog odbora imenovani iz reda osnivača u pozorištu, za vrijeme trajanja mandata ne mogu umjetnički ili poslovno djelovati u tom pozorištu.

(2) Članovu upravnog odbora imenovani iz reda osnivača u pozorištu, za vrijeme trajanja mandata ne mogu ostvariti bilo koji oblik dodatnog ugovornog angažmana koji podrazumijeva finansijsku dobit u tom pozorištu, osim prava koja proističu iz ugovora o radu.

(3) Predsjednik upravnog odbora pozorišta bira se iz članova upravnog odbora imenovanih iz reda osnivača.

(4) Ako članu upravnog odbora iz reda pozorišnih umjetnika prestane radni odnos u pozorištu, prestaje i mandat u upravnom odboru tog pozorišta.

(5) Ako članu upravnog odbora iz reda pozorišnih umjetnika postane rukovodilac organizacione jedinice u tom pozorištu, prestaje mu i mandat u upravnom odboru tog pozorišta.

Član 16.

(Nadležnost organa upravljanja)

(1) Upravni odbor pozorišta:

- a) donosi pravila pozorišta i druge opšte akte;
- b) utvrđuje godišnji program rada pozorišta;
- c) utvrđuje planove rada i razvoja;
- d) usvaja godišnji izvještaj o radu pozorišta na prijedlog direktora pozorišta;
- e) imenuje direktora pozorišta, a uz prethodnu saglasnost osnivača odnosno suosnivača pozorišta;
- f) razrješava direktora pozorišta uz prethodnu saglasnost osnivača odnosno suosnivača;
- g) donosi finansijski plan i usvaja godišnji obračun;
- h) usmjerava, kontroliše i ocjenjuje rad direktora;
- i) odlučuje o prigovoru zaposlenih na rješenja direktora o pravu, dužnosti i odgovornosti iz radnog odnosa;
- j) utvrđuje umjetničku koncepciju pozorišta i opšte smjernice repertoarske politike na prijedlog direktora pozorišta;
- k) utvrđuje godišnji repertoar pozorišta na prijedlog direktora pozorišta;
- l) podnosi osnivaču, najmanje jedanput godišnje, izvještaj o poslovanju pozorišta;
- m) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i pravilima pozorišta.

(2) Upravni odbor donosi odluke većinom glasova svih članova.

Član 17.

(Organ rukovođenja)

(1) Organ rukovođenja u pozorištu je direktor koji zastupa i predstavlja pozorište, organizuje i provodi umjetničku, programsku, poslovnu i kadrovsku politiku i odgovoran je za zakonitost rada pozorišta, a koje ima stručne sposobnosti, ostvarene i dokazane rezultate rada u oblasti kulturnog i umjetničkog stvaralaštva i menadžmenta sa iskustvom na rukovodećim poslovima.

(2) Za direktora pozorišta može biti imenovano lice koje ima visoku stručnu spremu VII stepen stručne spreme, odnosno visoko obrazovanje najmanje prvog ciklusa Bolonjskog sistema studiranja koji se vrednuje sa najmanje 240 ECTS bodova humanističkog, društvenog smijera, odnosno iz oblasti umjetnosti sa najmanje pet godina radnog iskustva u struci.

(3) Direktora pozorišta imenuje i razrješava upravni odbor uz prethodnu saglasnost osnivača odnosno suosnivača.

- (4) Saglasnost na imenovanje i razrješenje direktora pozorišta čiji je osnivač Skupština Kantona daje Vlada Kantona.
- (5) Direktor pozorišta kao javne ustanove se imenuje na osnovu javnog konkursa na mandat od četiri godine.
- (6) Isto lice može biti imenovano za direktora javnog pozorišta najviše dva puta, uzastopno.
- (7) Ukoliko upravni odbor ne imenuje direktora ili razriješi dužnosti direktora, imenovat će vršioca dužnosti direktora iz reda pozorišnih umjetnika i djelatnika zaposlenih u pozorištu na period do šest mjeseci.
- (8) Vršilac dužnosti direktora ima sva prava i dužnosti direktora.
- (9) Bliži uslovi za izbor i imenovanje direktora i način provođenja konkursne procedure utvrđuju se pravilima pozorišta.

Član 18.

(Ovlaštenja, dužnosti i ograničenja direktora)

- (1) Direktor pozorišta:
- a) rukovodi radom pozorišta;
 - b) zastupa i predstavlja pozorište u pravnom prometu i saradnji s drugim pravnim i fizičkim licima;
 - c) odgovara za blagovremenu realizaciju godišnjeg repertoara pozorišta;
 - d) predlaže upravnom odboru unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta;
 - e) predlaže upravnom odboru umjetničku koncepciju pozorišta,
 - d) predlaže upravnom odboru godišnji repertoar pozorišta;
 - e) odlučuje o zasnivanju i prestanku radnog odnosa radnika u pozorištu, te pravima, dužnostima i odgovornostima radnika u skladu sa zakonom;
 - f) donosi pojedinačne akte u skladu sa zakonom i pravilima pozorišta;
 - g) odlučuje o korištenju sredstava do iznosa utvrđenog pravilima pozorišta;
 - h) izvršava odluke upravnog odbora pozorišta;
 - i) podnosi upravnom odboru izvještaj o finansijskom poslovanju pozorišta;
 - j) izdaje naredbe za izvršenje finansijskog plana;
 - k) odgovara upravnom odboru za rezultate rada, finansijsko poslovanje i zakonitost rada pozorišta;
 - l) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i pravilima pozorišta;
- (2) Direktor najmanje jednom godišnje podnosi upravnom odboru izvještaj o svom radu.

Član 19.

(Organ umjetničkog rukovođenja)

- (1) Organ umjetničkog rukovođenja je umjetnički rukovodilac.
- (2) Za umjetničkog rukovodioca pozorišta može biti imenovano lice koje ima visoku stručnu spremu VII stepen stručne spreme, odnosno visoko

obrazovanje najmanje prvog ciklusa Bolonjskog sistema studiranja koji se vrednuje sa najmanje 240 ECTS bodova sa završenom Akademijom dramskih umjetnosti i najmanje tri godina radnog iskustva u struci.

- (3) Umjetničkog rukovodioca imenuje i razrješava upravni odbor uz prethodnu saglasnost osnivača i preporuku umjetničkog savjeta na mandat od četiri godine.
- (4) Umjetnički rukovodilac pozorišta kao javne ustanove se imenuje na osnovu javnog konkursa.
- (5) Isto lice može biti imenovano za umjetničkog rukovodioca pozorišta kao javne ustanove najviše dva puta uzastopno.
- (6) Umjetnički rukovodilac može biti razriješen dužnosti i prije isteka mandata, ukoliko se utvrdi njegova odgovornost za neuspješan ili nezakonit rad pozorišta, na njegov lični zahtjev i u drugim slučajevima utvrđenim zakonom i pravilima pozorišta.
- (6) Umjetnički rukovodilac:
 - daje ili obezbeđuje, od strane odgovarajućeg stručnjaka, stručnu ocjenu za svako scensko djelo prije uvrštavanja u godišnji repertoar pozorišta,
 - neposredno rukovodi radom umjetničkog savjeta,
 - prati rad i umjetnička dostignuća svakog umjetnika u pozorištu i o tome podnosi izvještaj direktoru na kraju sezone,
 - odgovara zajedno sa direktorom pozorišta za svako javno izvođenje scenskog djela,
 - neposredno radi na realizaciji godišnjeg repertoara pozorišta,
 - koordinira rad svih umjetnika i tehničkog osoblja.
- (7) Lice koje je imenovano kao umjetnički rukovodilac u pozorištu u kojem je zaposleno prava i obaveze iz radnog odnosa miruju.
- (8) Bliži uslovi za izbor i imenovanje umjetničkog rukovodioca i način provođenja konkursne procedure utvrđuju se pravilima pozorišta.

Član 20. **(Savjetodavno tijelo)**

- (1) Pozorište kao ustanova formira umjetnički savjet kao stručno savjetodavno tijelo koje čine umjetnici sa istaknutom pozorišnom reputacijom, stvaraoci i teoretičari iz oblasti pozorišta, umjetnosti i kulture te predstavnici umjetničkog ansambla pozorišta.
- (2) Umjetnički savjet:
 - a) razmatra i predlaže direktoru umjetničku koncepciju pozorišta;
 - b) razmatra predloženi godišnji repertoarski plan;
 - c) razmatra festivalsku, manifestacionu i ostale specijalne programske djelatnosti pozorišta, ukoliko ih pozorište organizuje.
- (3) Broj članova umjetničkog savjeta, postupak i način imenovanja, prava obaveze i odgovornosti unutar umjetničkog savjeta bliže se uređuju pravilima pozorišta.

POGLAVLJE IV – OPĆI AKTI POZORIŠTA

Član 21.
(Pravila pozorišta)

(1) Osnovni opći akt pozorišta su pravila kojim se uređuju pitanja propisana, ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje rad ustanova.

(2) Pravilima pozorišta mogu se urediti i druga pitanja od interesa za pozorište.

(3) Na pravila pozorišta kao javne ustanove prethodnu saglasnost daje Vlada Kantona, odnosno gradsko ili općinsko vijeće.

Član 22.
(Unutrašnja organizacija pozorišta)

(1) Unutrašnja organizacija pozorišta uređuje se posebnim pravilnikom kojim se mogu predvidjeti unutrašnje organizacione jedinice te broj potrebnih pozorišnih umjetnika i drugih djelatnika, kao i sistematizacija poslova.

(2) Pravilnik iz stava (1) ovog člana, za pozorišta čiji je osnivač Kanton, donosi upravni odbor na prijedlog direktora, odnosno usaglašen prijedlog direktora i umjetničkog direktora, uz obaveznu prethodnu saglasnost Vlade Kantona odnosno gradskog ili općinskog vijeća.

**POGLAVLJE V – STATUS POZORIŠNIH UMJETNIKA I DRUGIH
POZORIŠNIH DJELATNIKA**

Član 23.
(Pozorišni umjetnici i drugi pozorišni djelatnici)

(1) Pozorišni umjetnici, u smislu ovog zakona, su: glumci, izvedbeni animatori dramske umjetnosti i edukacije, pisci dramskih tekstova, dramaturzi, reditelji i asistenti reditelja, producenti i pozorišni organizatori, scenografi i dizajneri scenskog prostora, kostimografi, kompozitori, korepetitori, dirigenti, operski i drugi pjevači, reditelji opere i mjuzikla, plesni, folklorni i baletni koreografi, plesači, muzičari i članovi pozorišnog orkestra, dizajneri tona i svjetla, kreatori i vajari lutke i maske, pozorišni kritičari, animatori lutki, solisti, omladinski lideri u polju dramske umjetnosti, dramski pedagozi, dramski i audiovizuelni umjetnici te nastavnici dramske i intermedijalne umjetnosti u polju srednjeg ili visokog nivoa obrazovanja.

(2) Pozorišnim djelatnicima, u smislu ovog zakona, su: scenski radnici, majstori i dekorateri scene, rekviziteri, krojači, scenski šminker i frizeri, tehničari za ton i svjetlo, pozorišni fotografi i snimatelji, sufleri i inspicijenti.

Član 24.
(Glumačke kategorije)

- (1) Glumci se razvrstavaju kao prvak drame, glumac I kategorije i glumac II kategorije.
- (2) Uslovi i kriteriji za sticanje kategorija iz stava (1) ovog člana utvrđuje se pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji pozorišta.
- (3) Direktor pozorišta na prijedlog umjetničkog savjeta donosi odluku o prelasku pozorišnog umjetnika iz jedne u drugu kategoriju, na osnovu prethodno provedene revizije.
- (4) Postupak sticanja prava prelaska pozorišnog umjetnika iz jedne u drugu kategoriju utvrđuje se posebnim pravilnikom

Član 25.

(Zasnivanje i trajanje radnog odnosa pozorišnih umjetnika u pozorištu kao javnoj ustanovi)

- (1) Odluku o potrebi prijema u radni odnos donosi direktor pozorišta uz prethodnu saglasnost osnivača odnosno suosnivača.
- (2) Pozorišni umjetnici zasnivaju radni odnos u pozorištu kao javnoj ustanovi na određeno vrijeme na period do pet godina u skladu sa propisima kojim se uređuje prijem u radni odnos u javnom sektoru na području Kantona i opštim aktima pozorišta.
- (3) Ukoliko je sa pozorišnim umjetnikom zaključen ugovor o radu na određeno vrijeme u trajanju od pet godina umjetnički rukovodilac vrši ocjenu uspješnosti provođenja repertoarskog plana pozorišnog umjetnika najranije šest mjeseci, a najkasnije 60 dana prije isteka njegovog ugovora o radu na određeno vrijeme i istu dostavlja direktoru pozorišta.
- (4) Ocjenu uspješnog provođenja repertoarskog plana iz stava (3) ovog člana može biti pozitivna ili negativna.
- (5) Ako je ocjena uspješnosti repertoarskog plana iz stava (3) ovog člana pozitivna, a i dalje postoji potreba za obavljanjem poslova tog radnog mjesta direktor pozorišta je dužan pozorišnom umjetniku ponuditi ugovor o radu na neodređeno vrijeme prije isteka zaključenog o radu na određeno vrijeme.
- (6) Ako je ocjena uspješnosti repertoarskog plana iz stava (3) ovog člana negativna pozorišnom umjetniku se neće ponuditi ugovor o radu na neodređeno vrijeme, o čemu je direktor dužan obavijestiti pozorišnog umjetnika pismeno najkasnije 30 dana prije isteka zaključenog ugovora o radu na određeno vrijeme.
- (7) Na dužinu trajanja i produženja radnog odnosa na određeno vrijeme pozorišnih umjetnika i prerastanje radnog odnosa iz određenog na neodređeno vrijeme ne primjenjuju se odredbe Zakona o radu nego odredbe ovog Zakona.
- (8) Na prestanak radnog odnosa pozorišnog umjetnika primjenjuju se odredbe Zakona o radu i ovog Zakona.

Član 26.

(Angažovanje pozorišnih umjetnika u drugim pravnim licima u kojima nisu zaposleni)

1) Angažovanje pozorišnih umjetnika u pravnim licima u kojima nisu zaposleni kao i na filmskim, televizijskim i drugim umjetničkim projektima u kojima nisu zaposleni se može izvršiti uz prethodnu saglasnost direktora pozorišta u slučaju organizacije ili suorganizacije dramske, muzičke, operne, baletne, plesne i druge slične organizacije u cilju povremenog pripremanja i javnog izvođenja umjetničkih programa u ili izvan pozorišta u kojem su zaposleni.

(2) Pozorišni umjetnici mogu biti angažovani u radu u zemlji i inostranstvu uz prethodnu pismenu saglasnost direktora pozorišta koja mora sadržavati uslove i rokove obavljanja pojedinih poslova.

(3) Uslovi iz stava (2) ovog člana se propisuju pravilima i općim aktima pozorišta.

Član 27.

(Angažovanje pozorišnih umjetnika i djelatnika kao vanjskih saradnika)

(1) Direktor pozorišta odlučuje o angažovanju pozorišnih umjetnika i djelatnika kao vanjskih saradnika za potrebe izvođenja i ostvarivanja pozorišnih programa.

(2) Pozorišni umjetnici i djelatnici, koji su kao vanjski saradnici angažovani u realizaciji pojedinih predstava, imaju pravo da učestvuju u razmatranju pitanja u vezi sa tom predstavom dok je na repertoaru pozorišta.

(3) Sa licima iz stava (1) ovog člana se ne zaključuju ugovor o radu.

Član 28.

(Obavljanje pozorišne djelatnosti izvan pozorišta)

(1) Povremeno obavljanje umjetničkih i drugih poslova iz opisa svog radnog mjesta koji su direktno ili indirektno vezani uz pozorišnu djelatnost mogu obavljati pozorišni umjetnici i drugi pozorišni djelatnici zaposleni u pozorištu i izvan pozorišta u kojem su zaposleni, isključivo uz prethodnu pismenu saglasnost direktora pozorišta.

(2) Povremeno obavljanje umjetničkih i drugih poslova iz opisa svog radnog mjesta koji su direktno ili indirektno vezani uz pozorišnu djelatnost može obavljati direktor pozorišta i izvan pozorišta u kojem je zaposlen, isključivo uz prethodnu pismenu saglasnost Upravnog odbora pozorišta.

(3) Saglasnost iz stavova (1) i (2) ovog člana moraju sadržavati uslove i rokove obavljanja odobrenih poslova koji se uređuju internim aktima pozorišta.

POGLAVLJE VI – NADZOR

Član 29.

(Nadzor nad primjenom zakona, inspeksijski i finansijski nadzor)

(1) Nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa donesenih za njegovu primjenu vrši Ministarstvo.

(2) Inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa donesenih za njegovu primjenu vrši nadležna kantonalna inspekcija u skladu sa zakonom.

POGLAVLJE VII – KAZNENE ODREDBE

Član 30.

(Prekršaji i novčane kazne)

(1) Novčanom kaznom od 1.000 do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj pozorište i drugo pravno lice koje se bavi pozorišnom djelatnošću ako:

a) obavlja pozorišnu djelatnost, a nije upisan u Registar (član 5. stav (4) ovog zakona);

b) obavlja pozorišnu djelatnost suprotno članu 7. stav (4) ovog zakona;

c) ne vodi evidenciju tekućeg rada (član 10. stav (1) u skladu sa propisom iz člana 10. stav (2) ovog zakona);

d) javno ne objavi umjetničku koncepciju pozorišta, godišnji repertoarski plan, gostovanje umjetnika iz zemlje i inostranstva te opšte smjernice repertoarske politike (član 11. stav (1) ovog zakona);

e) ne dostavi godišnji program rada, repertoar i izvještaj o radu najmanje jedanput godišnje osnivaču (član 11. stav (2) ovog zakona)

f) ne formira zvaničnu internetsku stranicu na kojoj će biti dostupni svi propisi o pozorišnoj djelatnosti (član 11. stav (3) ovog zakona);

g) direktor postupi suprotno članu 25. ovog zakona;

h) u propisanom roku svoju organizaciju, način rada i opće akte ne uskladi sa odredbama ovog zakona (član 32. stav (1) ovog zakona);

i) u propisanom roku ne podnese zahtjev za upis u Registar (član 32. stav (2) ovog zakona).

(2) Novčanom kaznom od 500 do 2.500 KM za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu iz stava (1) ovog člana.

POGLAVLJE VIII – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 31.

(Donošenje podzakonskih propisa)

(1) Ministar će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti provedbene propise iz člana 7., stav (5) i člana 10. stav (2) ovog zakona.

(2) Do donošenja provedbenog propisa iz stava (1) ovog člana primjenjivat će se provedbeni propis koji je bio na snazi prije stupanja na snagu ovog zakona ukoliko nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 32.

(Usklađivanje propisa)

(1) Postojeća pozorišta su dužna uskladiti svoju organizaciju, način rada i opće akte sa odredbama ovoga zakona u roku od šest mjeseci.

(2) Postojeća pozorišta su dužna podnijeti zahtjev za upis u Registar u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 33.

(Prestanak važenja ranijih propisa)

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o pozorišnoj djelatnosti („Službene novine Tuzlanskog kantona”, broj 10/02 i 13/11).

Član 34.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

BOSNA I HERCEGOVINA
-Federacija Bosne i Hercegovine-
T u z l a n s k i k a n t o n
S k u p š t i n a

Predsjednik
Skupštine Tuzlanskog kantona

Žarko Vujović, v.r.

Broj: _____/24
Tuzla, _____2024.godine

O B R A Z L O Ź E N J E

uz nacrt Zakona o pozorišnoj djelatnosti

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o pozorišnoj djelatnosti sadržan je u odredbi člana 24. stav 1. tačka c) Ustava Tuzlanskog kantona prema kojem je propisano da Skupština Tuzlanskog kantona donosi zakone i ostale propise neophodne za izvršavanje nadležnosti Kantona.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Pozorište je ustanova ili organizacija kulture i umjetnosti ili drugi oblik pravnog subjekta u oblasti kulture koja se bavi pozorišnom djelatnošću i predstavlja naziv za sve vrste scenskih djela koja uključuje glumce/izvođače, scenski prostor, pozorišni sadržaj i prisustvo publike. Ono je potpuno slobodno u svom stvaralačkom djelovanju, samostalno u sastavljanju i stvaranju programa i repertoara kojim se afirmišu kulturne, umjetničke, društvene, odgojne, obrazovne, informativne, opće ljudske i univerzalne civilizacijske vrijednosti te promovije kulturno naslijeđe Tuzlanskog kantona i Bosne i Hercegovine.

Zakon o pozorišnoj djelatnosti usvojen je 2002. godine te je u tim uslovima među prvim uredio predmetnu oblast na području Tuzlanskog kantona (tada Tuzlansko-podrinjskog kantona). Od tada je Zakon o pozorišnoj djelatnosti samo jednom mijenjan i dopunjavan i to 2011. godine. Pomenuti zakon je u mnogo čemu prevaziđen i ne uređuje brojna pitanja koja su od značaja za pozorišnu djelatnost. Posebna pažnja se odnosi na trajanje ugovora o radu pozorišnih umjetnika odnosno na problematiku neharmonizacije Zakona o pozorišnoj djelatnosti sa Zakonom o radu u tom domenu što dovodi do situacija različitog tumačenja kada je u pitanju trajanje ugovora u radu.

Najčešće se na radno-pravni status zaposlenika u javnim ustanovama u kulturi odnose odredbe Zakona o radu ali zbog posebne strukture tržišta, posebno zbog elemenata monopolizma i defektnosti tržišta, zbog heterogenosti kulturnih i umjetničkih djelatnosti, zbog historijske i progresivne vrijednosti kulturnih i umjetničkih djelatnosti na korisnike, pozorišna je djelatnost od posebnog interesa svakog društva. Stoga su i pravila glede radnih odnosa u ovim ustanovama, uz garanciju načela i prava koja su zajednička prema općim propisima o radnim odnosima takva da moraju uključivati one posebnosti koje su imanentne obavljanju pozorišne djelatnosti.

Prijedlog članova Radne grupe se sastoji u tome da se ugovor na određeno vrijeme pozorišnim umjetnicima zaključi na period do pet godina kao dovoljan vremenski period djelovanja i dokazivanja kreativnosti pozorišnog umjetnika.

To bi bila *lex specialis* odredba jer nam član 1. Zakona o radu Federacije to dopušta na način kako je propisano: „Ovim zakonom uređuje se zaključivanje ugovora o radu, radno vrijeme, plaće, prestanak ugovora o radu, ostvarivanje prava i obaveza iz radnog odnosa, zaključivanje kolektivnih ugovora, mirno rješavanje kolektivnih radnih sporova i druga pitanja iz radnog odnosa, ako drugim zakonom ili međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno.“

Posebnosti statusa pozorišnih umjetnika je pozicionirana time što se ne radi o radniku u općem smislu te riječi jer isti ne radi i ne djeluje po istim pravilima organizacije rada i tržišta kao u drugim djelatnostima te je stoga nužno u ovom području radnopravne regulacije radnih odnosa pozorišnih umjetnika uz primjenu općih normi radnog prava primijeniti i široko diferencirano, autonomno reguliranje odnosa pozorišnih umjetnika i matične ustanove, u skladu sa pravilima organizacije pozorišne djelatnosti, programom i repertoarom pozorišta i samim pozorišnim zadatkom.

Programom rada Skupštine Tuzlanskog kantona u 2024. godini (“Službene novine Tuzlanskog kantona” broj: 5/24) planirano je donošenje novog Zakona o pozorišnoj djelatnosti. Imajući u vidu obaveze Ministarstva po navedenom programu rada, ministar je Rješenjem broj: 11/1-36-019238/24 od 11.06.2024. godine formirao Radnu grupu koja je imala zadatak da pripremi Nacrt Zakona o pozorišnoj djelatnosti.

Radnu grupu su činili, pored predstavnika Ministarstva za kulturu, sport i mlade, istaknuti predstavnici ustanova kulture, udruženja i akademske zajednice iz oblasti pozorišne djelatnosti, koja je konstatovala da je potrebno izvršiti više od 50% izmjena i dopuna postojećeg Zakona, tako da je prema utvrđenim pravilima predložena izrada novog Zakona o pozorišnoj djelatnosti.

Stvaranjem novih zakonskih okvira stvoriti će se potpuniji uslovi da se sačuva teatarska baština i savremeno stvaralaštvo, ali i da se otvore nove perspektive za umjetnički rad generacija dramskih umjetnika koji dolaze.

III OBRAZLOŽENJE PRAVNIH RJEŠENJA

Zakon o pozorišnoj djelatnosti je koncipiran u osam poglavlja.

POGLAVLJE I - OSNOVNE ODREDBE (čl. 1.-4.)

U **članu 1.** definisan je predmet zakona, kojim se uređuje pozorišna djelatnost na području Tuzlanskog kantona, nosioci pozorišne djelatnosti, osnivanje i rad pozorišta, organizacija pozorišta, opći akti pozorišta, status pozorišnih umjetnika i drugih djelatnika zaposlenih u

pozorištu, nadzor nad radom pozorišta i druga pitanja od značaja za obavljanje pozorišne djelatnosti.

U članu 2. definiše se korištenje gramatičke terminologije koje imaju rodno značenje jednako se odnose na muški i ženski spol u ovom zakonu.

U članu 3. definiše se značenje pojmova upotrijebljenih u ovom zakonu.

Član 4. propisuje subjekte za obavljanje pozorišne djelatnosti.

POGLAVLJE II - OSNIVANJE I RAD POZORIŠTA (čl. 5.-12.)

Članom 5. se propisuje osnivanje pozorišta te se pored upisa u sudski registar upisuje i u Registar pravnih lica u oblasti kulture.

Članom 6. se propisuje mogućnost osnivanja pozorišta kao ustanove od strane više osnivača te se međusobna prava i obaveze uređuju aktom o osnivanju, pravilima ili međusobnim ugovorom.

Član 7. propisuje uslove za osnivanje i rad pozorišta te da bliži propis o uslovima za osnivanje i rad pozorišta i obavljanje pozorišne djelatnosti donosi ministar.

Članom 8. reguliše se obezbjeđenje sredstava za osnivanje i rad muzeja iz različitih izvora, koji su navedeni ovim članom.

Članom 9. se utvrđuje da se pozorišna djelatnost može obavljati profesionalno i amaterski te da obavljanje pozorišne djelatnosti mogu obavljati ustanove obrazovanja kao i što uz osnovnu djelatnost može obavljati i drugu djelatnost koja je u skladu sa posebnim propisima iz područja kulture i umjetnosti.

Članom 10. je propisana obaveza vođenja evidencije tekućeg rada od strane pozorišta kao i da pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije donosi ministar.

Član 11. utvrđuje obavezu pozorišta o dužnosti poštovanja javnosti rada kao i o dužnosti dostavljanja najmanje jednom godišnje godišnji program rada, repertoar i izvještaj o radu osnivaču kao i da bliže odredbe o javnosti rada pozorišta se utvrđuju opštim aktima pozorišta.

Član 12. utvrđuje se da pozorište prestaje sa radom ako ne ispunjava uslove za obavljanje pozorišne djelatnosti, odlukom osnivača i u drugim slučajevima utvrđenim zakonom I aktom o osnivanju.

POGLAVLJE III — ORGANIZACIJA POZORIŠTA (čl. 13.-20.)

Članom 13. je propisano da pozorište kao ustanova obavezno ima upravni odbor, direktora, umjetničkog rukovodioca i umjetnički savjet.

Članom 14. propisano je da je organ upravljanja u pozorištu upravni odbor, koji ima predsjednika i dva člana te da članove upravnog odbora imenuje osnivač na period od četiri godine kao što ga i razrješava, nakon čega mogu biti ponovo imenovani još jedan mandat. Također se propisuje način, uslovi i period imenovanja privremenog upravnog odbora.

Članom 15. su propisana prava i ograničenja organa upravljanja.

Članom 16. je propisana nadležnost upravnog odbora u pozorištu.

Članovima 17. i 18. je propisano da je organ rukovođenja u pozorištu direktor pozorišta kojeg imenuje i razrješava upravni odbor pozorišta, uz prethodnu saglasnost osnivača, odnosno suosnivača; mandat imenovanja direktora pozorišta; ovlaštenja, dužnosti i odgovornost direktora te uslovi, način i period imenovanja vršioca dužnosti direktora.

Članom 19. je propisano da je organ umjetničkog rukovođenja u pozorištu umjetnički rukovodilac kojeg imenuje i razrješava upravni odbor uz prethodnu saglasnost osnivača i preporuku umjetničkog savjeta te mandat imenovanja, ovlaštenja, dužnosti i odgovornosti umjetničkog rukovodioca.

Članom 20. se utvrđuje formiranje umjetničkog savjeta kao stručnog savjetodavnog tijela te se broj članova umjetničkog savjeta, postupak i način imenovanja, prava i obaveze unutar umjetničkog savjeta bliže uređuju pravilima pozorišta.

POGLAVLJE IV – OPĆI AKTI POZORIŠTA (čl. 21.-23.)

Član 21. propisuje Pravila Pozorišta kao osnovni opći akt kojim se uređuju pitanja propisana ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje rad ustanova.

Članom 22. se utvrđuje Unutrašnja organizacija pozorišta koja se uređuje posebnim pravilnikom koji donosi upravni odbor na prijedlog direktora, odnosno usaglašen prijedlog direktora i umjetničkog direktora, uz obaveznu saglasnost Vlade Kantona odnosno gradskog ili općinskog vijeća.

POGLAVLJE V- STATUS POZORIŠNIH UMJETNIKA I DRUGIH POZORIŠNIH DJELATNIKA (čl. 23.-28.)

Članom 23. se definišu pojmovi pozorišnih umjetnika i pozorišnih djelatnika.

Članom 24. je propisano da se uslovi i kriteriji za sticanje kategorija prvaka drame, glumca I i II kategorije utvrđuje Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji pozorišta.

U **članu 25.** se propisuje zasnivanje i trajanje radnog odnosa pozorišnih umjetnika u pozorištu kao javnoj ustanovi.

Član 26. propisuje angažovanje pozorišnih umjetnika u drugim pravnim licima u kojima nisu zaposleni.

Članom 27. se utvrđuje pitanje angažovanja pozorišnih umjetnika i djelatnika kao vanjskih saradnika.

Članom 28. je propisano obavljanje pozorišne djelatnosti izvan pozorišta uz prethodnu pismenu saglasnost direktora ukoliko se radi o angažovanju pozorišnih umjetnika i drugih pozorišnih djelatnika te obavljanje pozorišne djelatnosti izvan pozorišta uz prethodnu pismenu saglasnost Upravnog odbora pozorišta ukoliko je riječ o angažovanju direktora pozorišta izvan pozorišta u kojem je zaposlen.

POGLAVLJE VI – NADZOR (čl. 29.)

Članom 29. se propisuje da nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa donesenih za njegovu primjenu vrši Ministarstvo za kulturu, sport i mlade, dok inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa donesenih za njegovu primjenu vrši nadležna kantonalna inspekcija u skladu sa zakonom.

POGLAVLJE VII - KAZNENE ODREDBE (čl. 30.)

Članom 30. propisani su prekršaji i novčane kazne, odnosno rasponi novčanih kazni za prekršaje koje počini pozorište i drugo pravno lice koje se bavi pozorišnom djelatnošću kao i odgovorno lice navedenih.

POGLAVLJE VIII - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE (čl. 31.-34.)

Članom 31. je propisan rok od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona u kome će ministar donijeti podzakonske propise iz članova 7. stav (5) i 10. stav (2) ovog zakona te da se do njihovog donošenja primjenjuju propisi koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona, ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Članom 32. propisana je obaveza da postojeća pozorišta usklade svoju organizaciju, način rada i opće akte sa odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci i podnijeti zahtjev za upis u Registar u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članom 33. propisano je da stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o pozorišnoj djelatnosti („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 10/02 i 13/11).

Član 34. propisuje da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

IV FINANSIJSKA SREDSTVA

Provođenje Zakona o pozorišnoj djelatnosti ne iziskuje dodatna sredstva u Budžetu Tuzlanskog kantona za 2024. godinu, kako se vidi u obrascu fiskalne procjene primjene Zakona (IFP NE).

Ministarstvo za kulturu, sport i mlade